

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 7/10), na prijedlog Ministarstva za pravosuđe i upravu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 6. sjednici, održanoj dana 16.04.2015. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica za 2014. godinu.

II.

Izvještaj iz tačke I ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/15.
Datum, 16.04.2015. godine
Zenica

P R E M I J E R

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu
1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica (putem ministarstva),
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNO PRAVOBRANILAŠTVO
Z E N I C A**

**IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA
za 2014. godinu**

Zenica, mart 2015. godine

Na osnovu odredbe čl. 31. Zakona o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), Kantonalno pravobranilaštvo Zenica podnosi Vladi i Skupštini Zeničko-dobojskog kantona

I Z V J E Š T A J O RADU KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA za period od 01.01.2014. do 31.12.2014. godine

I Uvod

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) je neovisan i samostalan kantonalni organ, koji preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Nadležnost i djelokrug rada Kantonalnog pravobranilaštva Zenica u odnosu na poduzimanje pravnih radnji i mjera u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona, propisani su Zakonom o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), kojim je utvrđena i organizacija rada Pravobranilaštva, koje svoju funkciju obavlja u skladu sa državnim, federalnim i kantonalnim zakonima i podzakonskim propisima.

Na osnovu člana 56. Zakona o pravobranilaštvu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je do 26.05.2014. godine obavljalo i poslove općinskog pravobranioca za Općinu Zenica, (na osnovu Odluke o povjeravanju poslova općinskog pravobranilaštva Zenica Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica, objavljene u «Službenim novinama Općine Zenica», br. 9/99, koja je donesena na osnovu saglasnosti Vlade Kantona), kada je prestalo ovlaštenje Kantonalnog pravobranilaštva Zenica za obavljanje poslova općinskog pravobranilaštva za Općinu Zenica. (S tim u vezi, u periodu 27.05. – 31.12.2014. godine, između kantonalnog pravobranioca i državne službenice Općine Zenica ovlaštene za obavljanje poslova općinskog pravobranioca izvršena je primopredaja ukupno 3.676 spisa - 297 parničnih, 3231 izvršni, 143 upravna spisa i 5 spisa „razno, koji su bili pripojeni određenim parničnim i izvršnim spisima).

U Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica u izvještajnom periodu je bilo angažovano 9 uposlenika (od kojih su 4 nosioci pravobranilačke funkcije (pravobranilac i 3 zamjenika), 1 državni službenik (stručni saradnik) i 4 namještenika (tehnički sekretar, upisničar, operater-upisničar i kurir-spremačica).

Prema vrsti pravnih sredstava odnosno pravnih radnji i mjera koje poduzima u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona, njegovih organa, kantonalnih organa uprave, kantonalnih upravnih ustanova i stručnih službi, koji nemaju svojstvo pravnog lica, kao i pravnih sredstava koje poduzima u zaštiti imovinskih interesa Općine Zenica, Kantonalno pravobranilaštvo Zenica poduzima pravne radnje pred nadležnim sudovima i drugim nadležnim organima u funkciji zakonskog zastupnika stranke u postupku.

U skladu sa utvrđenim nadležnostima propisanim u Zakonu o pravobranilaštvu, na temelju državnih, federalnih i kantonalnih zakona, kao i podzakonskih propisa, djelokrug rada Pravobranilaštva ogleda se:

- prvenstveno u zastupanju Zeničko-dobojskog kantona i njegovih organa (u daljem tekstu: Kanton) u sudskim, upravnim i drugim postupcima, kao zakonski zastupnik Zeničko-dobojskog kantona, zatim
- u davanju pravnih mišljenja na prijedloge ugovora imovinsko-pravne prirode,
- pružanju stručne pomoći kantonalnim i općinskim organima, pri rješavanju imovinsko-pravnih odnosa, te
- u preventivnom djelovanju institucije.

U skladu sa propisanom nadležnosti Pravobranilaštva i opisu poslova nosilaca pravobranilačke funkcije, u skladu sa Zakonom, Pravobranilaštvo Kantona obezbjeđuje:

- zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova iz svoje nadležnosti,
- ostvarivanje saradnje sa ministarstvima, kantonalnim i općinskim organima, sa organima i organizacijama na nivou Federacije BiH, sa organima pravosuđa na svim nivoima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima, posebno radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima,

- praćenje i proučavanje sudske prakse i zauzimanje jedinstvenih stavova na Stručnom kolegiju vezano za predmete iz nadležnosti Pravobranilaštva i drugih spornih pitanja iz svog djelokruga rada.

U 2014. godini u radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica evidentirano je ukupno 6357 predmeta, od kojih je 830 parničnih spisa (oznaka „P“), 4104 izvršna spisa i to 2608 spisa koji se odnose na neplaćenu sudsku taksu i 1496 ostalih izvršnih spisa (oznaka „Ist“ i „I“), 206 upravnih spisa (oznaka „U“), 715 mišljenja (oznaka „M“), 65 stambena predmeta (oznaka „Os“), 391 raznih spisa (oznaka „R“), te 46 internih spisa (oznaka „Up“).

Od ukupnog broja zaprimljenih predmeta u 2014. godini (3535 predmeta), kao i nezavršenih predmeta preuzetih iz prethodne godine (2822), u izvještajnom periodu je okončano ukupno 2479 predmeta, dok je u radu nezavršenih ostalo 3878 predmeta (od kojih se najveći broj odnosi na izvršne predmete – podnesene prijedloge za izvršenje radi prinudne naplate sudske takse – 2280), koja su prenesena u 2015. godinu.

Tabelarni prikaz spisa u 2014. godini

Vrsta spisa	Preneseno iz 2013. godine	Zaprimljeno u 2014. godini	Ukupno u radu u 2014. godini	Okončano u 2014. godini	Preneseno u 2015. godinu
“P” (parnični)	626	204	830	411	419
“I” (izvršni)	676	820	1496	512	984
“Ist” (izvršni-sudska taksa)	1135	1473	2608	328	2280
“U” (upravni)	177	29	206	204	2
“M” (mišljenja)	31	684	715	680	35
“OS” (stambeni)	42	23	65	62	3
“R” (razno)	134	257	391	236	155
“UP” (interni)	1	45	46	46	-
Ukupno	2822	3535	6357	2479	3878

II Poslovi zastupanja

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja, kao najznačajnijim poslovima iz nadležnosti Pravobranilaštva, Pravobranilaštvo je angažovano na poslovima:

- sačinjavanja tužbi Kantona protiv trećih lica i upućivanja istih nadležnim sudovima,
- izrade odgovora na tužbe zaprimljene protiv Kantona,
- ulaganju žalbi i drugih redovnih i vanrednih pravnih lijekova (revizija i apelacija) protiv odluka sudova,
- uključivanja u svojstvu umješaka u sudske sporove po tužbama protiv drugih pravnih lica (osnovnih i srednjih škola radi primjene kolektivnih ugovora), te izrade odgovora tuženih na tužbe, ulaganju redovnih i vanrednih pravnih lijekova, te apelacija,
- podnošenja prijedloga za izvršenje u ime Kantona i ulaganju prigovora protiv rješenja o izvršenju donesenih protiv Kantona, izradi pismenih podnesaka u toku trajanja postupka,
- davanja pismenog odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku,
- zaključivanja sudskih i vansudskih nagodbi,
- pristupa i zastupanja na sudskim ročištima i raspravama pred organima uprave radi zastupanja interesa Kantona.

U sudskim i upravnim postupcima Pravobranilaštvo učestvuje u svojstvu stranke u postupku i dužno je da poduzima sve pravne radnje koje su potrebne radi zaštite imovinsko-pravnih interesa Kantona.

U sudskim postupcima Pravobranilaštvo se pojavljuje u ulozi zakonskog zastupnika tužitelja, tuženog ili umješača, što podrazumjeva uključivanje u sporove koji se vode pred sudom između drugih pravnih lica u pravnim situacijama kada Kanton ima interes da jedna od strana u sporu uspije u postupku.

U 2014. godini u radu je bilo ukupno 5.140 parničnih, izvršnih i upravnih predmeta, a Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton (kao i Općinu Zenica do 26.05.2014. godine) na ukupno 561-om zakazanom ročištu u sudskim i upravnim postupcima, pred općinskim sudovima Zeničko-dobojskog kantona, Kantonalnim sudom u Zenici, sudovima van područja Kantona (općinskim i kantonalnim), te pred općinskim organima uprave.

PARNIČNI POSTUPAK („P“)

U 2014. godini Pravobranilaštvo je u radu imalo 830 parničnih predmeta, od kojih su 626 kao nezavršeni preneseni iz prethodne godine, a zaprimljeno je 204 nova predmeta.

U izvještajnom periodu pravosnažno je okončano 411 parnica, a preneseno je u 2015. godinu 419 nezavršenih predmeta, od kojih je jedan broj okončan u prvom stepenu, a u većem broju predmeta iz ove skupine, u toku je žalbeni postupak pred drugostepenim sudom.

Pravobranilaštvo je tokom 2014. godine podnijelo ukupno 74 tužbe (23 za Kanton i u periodu 01.01. – 26.05.2014. godine 51 tužbu za Općinu) i dalo 148 odgovora na tužbe (83 za Kanton, 35 za osnovne i srednje škole i 30 za Općinu Zenica), uložilo 97 žalbi na prvostepene presude i dalo 6 odgovora na žalbe suprotne strane, izjavilo 30 revizija Vrhovnom sudu Federacije BiH protiv drugostepenih odluka, te je uložilo 12 apelacija Ustavnom sudu BiH i dalo 1 odgovor na apelaciju suprotne strane.

U svim predmetima protiv osnovnih i srednjih škola, gdje je bilo osnova za ulaganje apelacije, Pravobranilaštvo je sačinilo apelacije za škole, koje su iste dostavile Ustavnom sudu BiH.

Po zaprimljenim i riješenim tužbama u 2014. godini, Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton i u periodu 01.01. – 26.05.2014. godine Općinu Zenica u ukupno 440 parničnih postupaka, (222 zaprimljena i 218 riješenih i to 289 za Kanton i 151 za Općinu Zenica), od kojih je

- u 138 parnica bio u ulozi tužitelja (51 za Kanton i 87 za Općinu) i*
- u 302 parnice u ulozi tuženog, (238 za Kanton i 64 za Općinu), odnosno u ulozi umješača na strani tuženog u 93 parnična postupka po tužbama podnesenim protiv osnovnih i srednjih škola, radi primjene kolektivnih ugovora.*

Ukupna vrijednost svih sporova evidentiranih u izvještajnom periodu iznosi 47.132.689,46 KM, računajući i parnice u kojima je Pravobranilaštvo učestvovalo u svojstvu umješača na strani tuženih škola.

Po podnesenim tužbama Kantona i Općine Zenica (do 26.05.2014. godine), protiv trećih lica zaprimljenih i okončanih u 2014. godini, ukupna vrijednost sporova je iznosila 8.294.423,08 KM (od čega Kanton potražuje 7.521.855,60 KM, a Općina Zenica 772.567,48 KM).

Ukupna vrijednost podnesenih tužbi protiv Kantona i Općine Zenica zaprimljenih i okončanih u 2014. godini iznosi 38.838.266,38 KM od čega je protiv Kantona 38.164.697,20 KM, a protiv Općine Zenica je 673.569,18 KM.

Po osnovu primjene kolektivnih ugovora vrijednost zaprimljenih tužbi u 2014. godini iznosi ukupno 10.872.776,83 KM, od čega protiv Kantona - kantonalna uprava i MUP, 17 tužbi, 219 zaposlenika - 1.684.581,06 KM, pravosuđe, 10 tužbi, 164 zaposlenika - 941.305,24 KM, 3 tužbe 755 zaposlenika domova zdravlja i Kantonalne bolnice Zenica - 3.699.000,00 KM, a po tužbama protiv osnovnih i srednjih škola u Kantonu utuženo je ukupno 4.547.890,53 KM (srednje škole – 6 tužbi, 64 zaposlenika - 1.801.755,00 KM i osnovne škole, 29 tužbi, 172 zaposlenika - 2.746.135,53 KM).

Tokom 2014. godine u redovnom postupku (prvostepeni i drugostepeni) okončano je 218 parnica, ukupne vrijednosti spora od 33.870.673,46 KM (od čega se 148 parnica odnosi na Kanton – 33.143.764,73 KM i 70 parnica na Općinu Zenica – 726.908,73 KM).

83 okončana predmeta odnose se na tužbe radi primjene kolektivnih ugovora ukupne vrijednosti spora 18.181.149,00 KM i to: 17.048,42 na upravu, 1.193.899,25 na MUP, 479.416,36 na pravosuđe, 303.495,00 KM na srednje škole i 16.187.289,97 KM na osnovne škole).

U ostalim sporovima pokrenutim protiv Kantona okončano je 37 predmeta ukupne vrijednosti spora od 8.624.066,38 KM, od čega je usvojeno 8 tužbi, 6 u cjelosti, 2 djelimično) u ukupnom iznosu od 763.326,05 KM, 13 tužbi je povučeno, ukupne vrijednosti spora od 845.114,37 KM, 16 tužbi je odbijeno za utuženi iznos od 6.999.071,00 KM. U 2 predmeta tužbe su djelimično usvojene i tužitelji su odbijeni sa dijelom tužbenih zahtjeva u ukupnom iznosu od 16.554,96 KM.

Po tužbama za primjenu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, kojima je utuženo ukupno 1.690.364,03 KM, dosuđeno je ukupno 1.527.765,66 KM, 1 tužba je povučena za iznos od 58.785,00 KM, a tužitelji su odbijeni za ukupan iznos od 103.813,37 KM.

Po tužbama Kantona okončano je 28 predmeta, u kojima je utuženo ukupno 6.338.549,35 KM, od čega je 21 tužba usvojena i dosuđeno u korist Kantona ukupno 2.531.102,47 KM, 4 tužbe, kojima je potraživano ukupno 55.145,45 KM, su povučene, jer su tuženi prije donošenja presude u cjelosti izmirili dug Kantonu (dug po osnovu kcesionih naknada i kredita - junice), a 3 tužbe su odbijene kojima je potraživano ukupno 3.752.301,43 KM (od kojih se 1 tužba odnosi na dug po osnovu dugoročnog kredita u iznosu od 3.749.157,17 KM i koja je u revizionom postupku.)

U sporovima protiv osnovnih i srednjih škola radi primjene kolektivnih ugovora, u kojima je Pravobranilaštvo učestvovalo kao umješač na strani tuženih škola, u 2014. godini okončano je 58 predmeta, od kojih se na osnovne škole odnosi 49 tužbi (571 tužitelj), po kojima je utuženo ukupno 16.187.289,97 KM, dosuđeno ukupno 13.838.302,62 KM, a odbijeni su tužbeni zahtjevi u ukupnom iznosu od 2.348.987,35 KM. Protiv srednjih škola je podneseno 9 tužbi (20 tužitelja), po kojima je utuženo ukupno 303.495,00 KM, dosuđeno ukupno 36.749,20 KM, a tužitelji su odbijeni za dio potraživanja u ukupnom iznosu od 266.745,80 KM.

U sporovima protiv Općine Zenica okončanim do 26.05.2014. godine, u kojima je utuženo ukupno 447.290,20 KM, završeno je 34 predmeta, tako što je 17 tužbi usvojeno (6 u cjelosti i 11 djelimično) u ukupno dosuđenom iznosu od 68.215,50 KM (što se odnosi na dug, naknade štete, prava iz radnog odnosa, uključujući i prava po granskom Kolektivnom ugovoru, prava na stan i prava na nekretninama), a 11 tužbi su djelimično odbijene za iznos od 45.740,90 KM. 4 tužbe su odbijene u cjelosti, ukupne vrijednosti od 92.622,68 KM, a 13 podnesenih tužbi je povučeno ukupne vrijednosti 240.711,12 KM.

Po tužbama Općine Zenica, do 26.05.2014. godine, okončano je 36 predmeta, ukupne vrijednosti spora od 279.618,53 KM, tako što je 28 tužbi usvojeno i dosuđeno je u korist Općine 152.604,51 KM, dok su 3 tužbe povučene, ukupne vrijednosti spora od 109.244,32 KM, a 1 tužbeni zahtjev v.s. 3.083,90 KM je odbačen. 4 spisa su predana kao nezavršena stečajnom upravniku JP „Terra“, nakon što je nad JP „Terra“ otvoren stečajni postupak.

Od ukupno pravosnažno okončanih predmeta u 2014. godini

- po tužbama protiv Kantona i Općine Zenica do 26.05.2014. godine, dosuđeno je ukupno 7.110.345,32 KM (protiv Kantona 6.996.170,46 KM - od čega se 6.980.491,86 KM odnosi na kolektivne ugovore i 15.678,60 KM na komunalne dugove i prevoz na posao, protiv Općine Zenica 114.174,86 KM - od čega se na kolektivne ugovore odnosi 40.621,06 KM, na stambene predmete 57.463,80 KM i na naknade štete zbog ujeda psa – 16.090,00 KM), a protiv osnovnih i srednjih škola radi primjene granskih kolektivnih ugovora dosuđeno je ukupno 14.816.730,32 KM i to protiv osnovnih škola 14.633.495,16 KM i protiv srednjih škola 183.235,16 KM),
- dok je u korist Kantona i Općine Zenica do 26.05.2014. godine presuđeno ukupno 4.073.053,94 i to u korist Kantona 2.667.260,32 KM i u korist Općine Zenica 1.405.793,62 KM, a u korist osnovnih i srednjih škola ukupno 3.064.209,86 KM i to osnovnih – 2.405.198,50 KM i srednjih škola – 659.011,36 KM, bilo da su usvojeni tužbeni zahtjevi ili su tužitelji odbijeni u cjelosti ili djelimično sa

tužbenim zahtjevom ili je došlo do povlačenja tužbi od strane tužitelja ili je postupak okončan na drugi način (spajanjem predmeta, neprihvatanjem proširenja tužbe na Kanton ili Općinu Zenica, odbacivanjem tužbe i sl.).

Povlačenjem tužbi u 2014. godini okončano je ukupno 34 predmeta, ukupne vrijednosti spora 1.309.000,26 KM.

Protiv Kantona povlačenjem tužbi okončano je 14 predmeta ukupne vrijednosti spora od 903.899,37 KM (od čega 12 radi naknade štete od 830.132,05 KM, 1 radi duga u vrijednosti od 14.982,32 KM i 1 radi primjene Kolektivnog ugovora za upravu i pravosuđe vrijednost spora 58.785,00 KM).

Povlačenjem tužbe okončano je 13 sporova pokrenutih protiv Općine Zenica, ukupne vrijednosti od 240.711,12 KM.

Razlog povlačenja podnesenih tužbi Kantona i Općine (za Kanton povučene 4 tužbe, vrijednost spora 55.145,45 KM, za Općinu Zenica povučene 3 tužbe, vrijednost spora 109.244,32 KM) je izmirenje utuženog duga ili ispunjenje obaveze od strane tuženog u toku postupka, koja je bila predmet tužbenog zahtjeva. Do povlačenja je pretežno dolazilo po tužbama Kantona protiv dužnika po osnovu koncesionog duga, robnog kredita i šumskih krađa.

Tužitelji su povlačili tužbe protiv tuženog Kantona, najčešće zbog naknadnog ispunjenja obaveze od strane tuženog, a često zbog istaknutih prigovora zastarjelosti potraživanja, prigovora nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja, nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženih, nenadležnosti suda za rješavanje spornog odnosa, te zbog nedolaska uredno pozvanog tužitelja ili njegovog punomoćnika na pripremno ročište.

Sporovi za naknadu štete

U strukturi sporova za naknadu štete najznačajniji su sporovi zbog štete nastale neizvršenjem zakonskih i ugovornih obaveza, štete za devastiranu imovinu, štete na osnovu oslobađajuće presude, a najbrojniji su sporovi za štete nastale zbog šumske krađe, štete zbog napada pasa litalica, zatim štete na vozilu učesnika u saobraćaju zbog neadekvatnog održavanja puteva iz nadležnosti Kantona, štete nastale zbog nepropisnog postupanja pripadnika MUP-a odnosno državnih organa i dr.

Iz ove grupacije sporova, Pravobranilaštvo je u 2014. godini zastupalo Kanton u 64 predmeta (ukupna v.s. 2.398.277,82 KM), od kojih je 30 predmeta zaprimljeno u toku godine (2 tužbe Kantona protiv trećih lica, v.s. 26.969,17 KM i 28 tužbi protiv Kantona, v.s. 291.406,21 KM), a 34 predmeta prenesena kao nezavršena iz ranijih godina.

U 2014. godini pravosnažno je okončano 34 predmeta iz ranijih godina, ukupne vrijednosti 2.079.902,44 KM. 30 predmeta su riješeni u korist Kantona, za ukupnu vrijednost od 2.073.727,27 KM (7 predmeta po tužbama Kantona zbog šumske krađe, v.s. 2.160,22 KM, koje su u cjelosti usvojene, povučeno je 12 tužbi protiv Kantona, kojima je potraživan ukupan iznos od 830.132,05 KM za štete na osnovu oslobađajuće presude - 693.323,45 KM, štete na imovini - 81.950,00, štete u saobraćaju - 20.000,00 KM i štete zbog napada psa - 34.858,60 KM/, odbijeno je 11 tužbi, kojima je potraživan ukupan iznos od 1.236.440,00 KM za štete za devastiranu imovinu-1.150.000,00 KM, nematerijalne štete-38.000,00 KM, izmaklu korist-21.600,00 KM, te štete zbog napada psa - 25.640,00 KM i 1 tužbeni zahtjev je djelimično odbijen za iznos od 5.000,00 KM.

4 tužbe za naknadu štete su usvojene u ukupnom iznosu od 6.170,17 KM, tako što su 3 tužbe usvojene u cjelosti (šteta na vozilu, procesna, te usljed demonstracija) a 1 tužba (šteta zbog diskriminacije invalidnog učenika) djelimično je usvojena za iznos od 1.300,00 KM, a odbijena za 5.000,00 KM).

Tužbama protiv Kantona zaprimljenim u 2014. godini (28 tužbi), potražuje se naknada štete u ukupnom iznosu od 291.406,21 KM, od čega se 56.556,80 KM odnosi na naknadu štete zbog napada pasa litalica, a 234.849,41 KM se odnosi na druge vidove štete (141.800,00 KM – MUP povrat ukradenog vozila, 6.019,06 – šteta na vozilu zbog privremenog oduzimanja, 22.400,00 KM – saobraćajne nesreće zbog odrona na putu, neodržavanja puta itd, 53.779,12 KM – naknada štete od poplava, 10.100,00 KM – nematerijalna šteta i dr.).

Štete zbog neizvršenja ugovornih i zakonskih obaveza

U ovoj grupaciji sporova prisutni su privredni sporovi koji proizilaze iz raznih pravnih odnosa Kantona sa mnogobrojnim pravnim subjektima, i to najčešće radi naplate dospjelih, a nenaplaćenih obaveza koje proizilaze iz zakona, koncesionih ugovora, ugovora o robnim kreditima, ugovora o raznim vrstama usluga, te kupoprodajnih ugovora po kojima nisu ispoštovani ugovoreni rokovi za plaćanje ugovorenih naknada, pa u slučajevima kada dug nije sporan, u većini slučajeva dužnik izmiri dug prije nego što se zakaže rasprava po tužbi, u kojem slučaju tužitelj povlači tužbu.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u ime Kantona podnijelo 20 tužbi za naplatu duga u ukupnom iznosu od 1.146.336,08 KM (1 tužba za 611.627,40 KM – dug po osnovu Zakona o šumama, 1 tužba za 6.800,00 KM – dug za laboratorijske pretrage, 1 tužba za 1.210,04 – dug Hidrogradnje, 17 tužbi za 526.698,64 KM - koncesioni dug.

U 2014. godini, protiv Kantona je zaprimljeno 12 tužbi radi naplate duga, ukupne vrijednosti od 158.630,83 KM (od čega se potraživanje od 69.014,10 odnosi na prevoz učenika, 34.513,07 KM na usluge grijanja za MUP, 24.766,08 dug za štampanje udžbenika, 21.267,36 KM na regresni dug osiguravajućih kuća, 17.339,40 dug za isporuku uglja MUP-u, 7.357,62 dug za isporučenu robu, te 1.712,60 dug Štampa PTT Sa i za premiju).

U sporovima protiv Kantona, u kojima je radi duga utuženo ukupno 783.693,16 KM, okončano je 5 predmeta, tako što su

- 3 tužbe usvojene u cjelosti u ukupnom iznosu od 750.301,78 (dug prema Općini Vareš po osnovu Zakona o šumama u iznosu od 181.407,06 KM, dug prema RMK Promet DD Zenica za korištenje poslovne zgrade u iznosu od 556.980,82 KM, dug za ugovorene usluge izgradnje 9 stambenih jedinica, Ist.Bosna u iznosu od 11.913,90 KM)
- 1 tužba je usvojena djelimično u iznosu od 6.854,10 KM, a odbijena za iznos od 11.554,96 KM (dug za isporuku knjiga),
- 1 tužba je povučena u ukupnom iznosu od 14.982,32 KM (dug prema Metalno Zenica -Min. obrazovanja).

U izvještajnom periodu, po tužbama Kantona, podnesenim u ranijem periodu, po ovom osnovu (naknade po osnovu zakona, krediti, koncesione naknade, ugovorene obaveze) okončano je 19 sporova, ukupne vrijednosti 6.317.351,13 KM, tako što je

- usvojeno 13 tužbi u ukupnom iznosu od 2.509.904,25 KM (650.615,82 KM-dug Natron Maglaj po osnovu dugoročnog kredita, 1.756.010,60 – dug JP ŠPD po osnovu Zakona o šumama, 76.454,68 KM - koncesioni dug Mapex i Jašarević cop, 2.550,00 KM – dug za korištenje vodovodnog javnog dobra, 19.038,00 KM – dug po pravosnažnoj presudi-radni spor, 8.100,00 KM – dug za pratnju MUP-a vangabaritnog tereta, 14.472,94 KM – dug po osnovu kredita za junice)
- 4 tužbe (za koncesioni dug i dug po osnovu kredita-junice) su povučene za potraživanja u ukupnom iznosu od 55.145,45 KM, jer je dug plaćen nakon podnošenja tužbe i
- 2 tužbe su odbijene u ukupnom iznosu od 3.752.301,43 KM (1 tužba protiv Natron Maglaj za dug po osnovu dugoročnog kredita u iznosu od 3.749.157,17 KM, a protiv odbijajuće presude Pravobranilaštvo je uložilo reviziju Vrhovnom sudu Federacije BiH, te 1 tužba za regresni dug protiv Unicredit banke u iznosu od 3.144,26 KM).

Štete proistekle iz šumske krađe

U 2014. godini Pravobranilaštvo nije zaprimilo naloge za podnošenje tužbi protiv fizičkih lica za naknadu štete zbog izvršene šumske krađe, a protiv lica za koje je pravosnažnom presudom u krivičnom postupku utvrđena obaveza naknade štete za izvršenu šumsku krađu, Pravobranilaštvo je pokrenulo izvršni postupak i podnijelo 92 prijedloga za izvršenje radi prinudne naplate duga po ovom osnovu.

Po ranije podnesenim tužbama radi duga za izvršenu šumsku krađu, u 2014. godini okončano je 7 sporova ukupne vrijednosti od 2.160,22 KM, tako što su sve tužbe usvojene i utuženi iznosi dosuđeni u korist Kantona.

Štete nastale u saobraćaju

Kako je Kanton odgovoran za bezbjedno odvijanje saobraćaja na cestama kojim upravlja, evidentne su tužbe za štete nastale u saobraćaju, koje se najčešće podnose za štete nastale zbog neadekvatnog održavanja cesta i objekata na istim, nepostavljanja odgovarajućih znakova upozorenja, odrona kamena na cestama i sl. (urušavanje mosta, oštećenje objekta usljed rekonstrukcije puta, saobraćajne nesreće usljed oštećenja puta, te drugi uzroci nastanka šteta na vozilu).

U izvještajnom periodu evidentirane su 3 nove tužbe protiv Kantona radi šteta nastalih u saobraćaju ukupne vrijednosti spora od 22.400,00 KM, a po tužbama iz ranijih godina, u 2014. godini nisu donesene pravosnažne presude.

Štete pričinjene trećim licima od strane organa ili uposlenika Kantona

Za štetu koju trećem licu u vršenju ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija prouzrokuje organ ili uposlenik Kantona, odgovara Kanton, kao pravno lice.

U toku 2014. godine podnesene su 22 tužbe protiv Kantona za naknadu šteta po ovom osnovu ukupne vrijednosti 111.335,92 KM.

Tužbe su podnesene radi naknade materijalne i nematerijalne štete, štete nastale usljed poplava (53.779,12 KM) i zbog poništenja rješenja o imenovanju komisije za polaganje vozačkog ispita (1.000,00 KM). Svi postupci su u toku.

Zbog naknade materijalne i nematerijalne štete usljed napada pasa lualica podneseno je 20 tužbi u ukupnom iznosu od 56.556,80 KM. Tužitelji ove tužbe podnose protiv Općine Zenica, Kantona i Federacije BiH, pozivom na odredbe Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH" broj 25/09). Ova vrsta šteta je posljedica napada pasa lualica na građane, te za štete po ovom osnovu, općina odnosno Kanton (kao i drugi nivoi vlasti) odgovaraju po principu objektivne odgovornosti, što podrazumjeva odgovornost bez obzira na krivicu.

U okviru ove grupacije, u 2014. godini pravosnažno je okončano 12 sporova u kojima je potraživano ukupno 58.798,70 KM, tako što je 1 tužbeni zahtjev djelimično usvojen za iznos od 1.300,00 KM, a odbijen za iznos od 5.000,00 KM (naknada štete radi diskriminacije invalidnog učenika), a preostalih 11 tužbenih zahtjeva su odbijeni u cjelosti kao neosnovani u odnosu na Kanton (naknade štete radi napada psa lualice).

Štete nastale na radu ili u vezi sa radom

U izvještajnom periodu u Pravobranilaštvu su zaprimljene 3 tužbe radi naknade štete zbog povrede na radu koje su uposlenici MUP-a Kantona pretrpili na radu ili u vezi sa radom, u ukupnom potraživanom iznosu od 7.292,05 KM (povrede se odnose na napad uposlenika MUP-a od strane trećeg lica na poslu i za vrijeme demonstracija)

Iz ove grupacije u 2014. godini evidentiran je 1 okončan spor po tužbi radi naknade štete zbog povrede na radu koju je uposlenik MUP-a Kantona pretrpio na radu za vrijeme demonstracija, tako što je tužbeni zahtjev usvojen u cjelosti u iznosu od 2.292,05 KM

Sporovi radno-pravnog karaktera

U 2014. godini Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton (kao tuženog i kao umješača na strani tuženog) u 161-om sudskom sporu radno-pravnog karaktera (74 podnesene tužbe i 87 pravosnažno okončanih).

Sporovi radi isplate plaća i naknada po Kolektivnim ugovorima

Radi isplate razlika plaća i drugih naknada primjenom Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u Federaciji BiH i Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH, te Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva, u 2014. godini protiv Kantona, te osnovnih i srednjih škola sa područja Kantona podneseno je 65 novih tužbi od strane 1.374 920 zaposlenika (što je za 454 zaposlenika više u

odnosu na broj tužitelja po ovom osnovu u 2013. godini) i to: 219 zaposlenik kantonalne uprave, uključujući 188 zaposlenika MUP-a Kantona, 164 zaposlenika sudova i Tužilaštva, 64 zaposlenika srednjih škola, 172 zaposlenika osnovnih škola sa područja Kantona, te 755 zaposlenika u zdravstvenim institucijama Kantona, koji potražuju ukupan iznos od 10.872.776,83 KM.

Na temelju Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH, protiv Zeničko-dobojskog kantona podneseno je 27 novih tužbi od strane 383 tužitelja - zaposlenika kantonalne uprave i pravosudnih organa, a ukupna visina potraživanja iznosi 2.625.886,30 KM, od čega su 2 tužbe podnesene od strane 31-og zaposlenog u kantonalnoj upravi (osim MUP-a) za potraživanje u iznosu od 303.985,00 KM, 15 tužbi podneseno od strane 188 zaposlenika MUP-a kojima se potražuje ukupan iznos od 1.380.596,06 KM i 10 tužbi podnesenih od strane 164 zaposlenika pravosudnih organa kojima se potražuje ukupan iznos od 941.305,24 KM.

Na temelju Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH, podneseno je 6 tužbi od strane 64 zaposlenika srednjih škola, kojima potražuju ukupan iznos od 1.801.755,00 KM.

Na temelju Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u Federaciji BiH, u izvještajnom periodu podneseno je 29 novih tužbi od strane 172 tužitelja - zaposlenika osnovnih škola na području Kantona, kojima se potražuje ukupno 2.746.135,53 KM.

Na temelju Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na teritoriji Federaciji BiH, podnesene su 3 tužbe od strane 755 tužitelja - zaposlenika zdravstvenih ustanova na području Kantona protiv zdravstvenih ustanova, Zavoda za zdravstveno osiguranje, Kantona i Federacije BiH, kojima potražuju ukupno 3.699.000,00 KM.

Po tužbama radi isplate plaća i naknada primjenom granskih kolektivnih ugovora iz 2000. godine u izvještajnom periodu okončani su slijedeći sporovi i to:

- 2 tužbe podnesene od strane 2 tužitelja - zaposlenika kantonalne uprave, koji su potraživali ukupno 17.048,42 KM, usvojena je djelimično, tako što je tužiteljima dosuđen iznos od 14.755,52 KM, a isti su odbijeni za iznos od 2.292,90 KM,
- 19 tužbi podnesenih od strane 133 tužitelja - zaposlenika MUP-a Kantona, koji su potraživali ukupno 1.193.899,25 KM, riješeni su tako što je 18 tužbi djelimično usvojeno za iznos od 1.059.489,61 KM, a odbijeno za iznos od 75.624,64 KM, dok je 1 tužba povučena za iznos od 58.785,00 KM,
- 4 tužbe podnesene od strane 64 tužitelja - zaposlenika pravosudnih organa koji su potraživali ukupno 479.416,36 KM, djelimično su usvojene za iznos 453.520,53 KM, a odbijene za iznos od 25.895,83 KM,
- 9 tužbi podnesenih od strane 20 tužitelja - zaposlenika srednjih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 303.495,00 KM, djelimično je usvojeno za iznos od 36.749,20 KM, a odbijeno za iznos od 266.745,80 KM,
- 49 tužbi podnesenih od strane 571 tužitelja - zaposlenika osnovnih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 16.187.289,97 KM, djelimično je usvojeno za iznos od 13.838.302,62 KM, a odbijeno za iznos od 2.348.987,35 KM.

Imajući u vidu, da u predmetnim sudskim postupcima, koji su pokrenuti po tužbama zaposlenika radi neposredne primjene granskih kolektivnih ugovora, (koji su svi zaključeni u 2000. godini na nivou Federacije BiH), svi sudovi od općinskih do Vrhovnog suda Federacije BiH, kao i Ustavni sud BiH, imaju jedinstven stav o obaveznoj primjeni granskih kolektivnih ugovora, koji su na snazi dok ih ugovorne strane ne raskinu, odnosno izmjene po postupku propisanim kolektivnim ugovorom, Pravobranilaštvo je konstantno isticalo, u cilju izbjegavanja daljnjih utuživanja, nužnost izmjena važećih granskih kolektivnih ugovora, odnosno zaključenje novih kolektivnih ugovora, kojim će se ugovoriti kriteriji i parametri za obračun plaća i naknada, koje će biti moguće primjeniti u praksi, odnosno koje će Kanton moći primjenjivati.

S tim u vezi, bitno je istaći da je 03.12.2013. godine zaključen Kolektivni ugovor o izmjenama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH ("Služben novine FBiH", br.97/13), čija je primjena utvrđena na period od 2 godine, kojim je smanjena minimalna visina naknade za topli obrok i regres. S tim u vezi, bilo bi nužno do 03.12.2015. godine ili produžiti važenje ovog KU ili zaključiti novi uz sporazumni dogovor potpisnika.

Međutim, činjenica je da još uvijek nisu izmjenjeni ni granski kolektivni ugovori za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja, i pored evidentne činjenice, da prava na plaću i naknade, koja su u njima utvrđena, zaposleni u osnovnim i srednjim školama - ostvaruju samo putem suda, a koje se trebaju isplatiti iz Budžeta Kantona.

Iz svih navedenih razloga, cijenimo da je u interesu kako zaposlenih u upravi i pravosuđu, osnovnim i srednjim školama, tako i Kantona, iz čijeg Budžeta se vrše isplate dosuđenih potraživanja, da se zaključe novi granski kolektivni ugovori koji će se realno moći primjenjivati, te ponovo ističemo nužnost ugrađivanja u Zakon o radu odredbi, kojima će se propisati da se granski kolektivni ugovori između Sindikata i poslodavaca mogu zaključivati samo na određeno vrijeme od 1 godine i da važe za određenu budžetsku godinu, te da isti, u cilju realne mogućnosti za primjenu kolektivnih ugovora od strane kantona, kao poslodavaca, obavezno sadrže klauzulu o prioritetoj primjeni odredbi kantonalnih zakona o budžetu i izvršenju budžeta, kojima se definiraju visina i način isplate sredstava po osnovu kolektivnih ugovor

Ostali radni sporovi

U 2014. godini u radu je bilo 13 predmeta vezanih za ostala prava uposlenika iz radnog odnosa, koja glase na novčano potraživanje, kao što su isplate razlike naknada za bolovanje, naknade za porodiljsko odsustvo, prevoz na posao i sa posla, uplata doprinosa za PIO, poništenje rješenja o prestanku radnog odnosa i dr.

U 2014. godini podneseno je 9 tužbi iz ove grupacije sporova, ukupne vrijednosti od 15.167,95 KM, koje se odnose na potraživanja naknada plaća, naknade za porodiljsko odsustvo, utvrđivanje radnog staža, povrat nezakonite isplate iz plaće, uplate doprinosa za PIO i dr.)

U 2014. godini iz ove grupacije u korist Kantona okončana su 4 spora, ukupne vrijednosti od 62.631,00 KM (naknada iz radnog odnosa sudija, poništenje rješenja o prestanku radnog odnosa, uplate doprinosa)) tako što su sve 4 tužbe odbijene u cjelosti.

U okviru naprijed navedena 4 spora, 1 tužba sudaca (za isplatu naknade za topli obrok, prevoz na posao, naknada za odvojen život) zaprimljena u ranijem periodu, u cjelosti je odbijena za potraživan ukupan iznos od 19.198,00 KM.

IZVRŠNI POSTUPAK („I“)

Tokom 2014. godine u radu Pravobranilaštva evidentirano je ukupno 4104 izvršna predmeta (2608 izvršnih predmeta radi naplate sudske takse /„Ist“/ i 1496 ostalih izvršnih predmeta /“I“/), od kojih je 1811 preneseno iz prethodne godine, a u izvještajnom periodu zaprimljeno je 2293 novih izvršnih predmeta, pravosnažno je okončano 840 predmeta, dok je 3264 nezavršenih predmeta (za koje sud nije donio rješenje o izvršenju) preneseno u narednu godinu.

Po prijedlozima za izvršenje podnesenim u prethodnoj godini za koje sud nije donio rješenja o izvršenju, 1811 predmeta je preneseno u 2014. godinu, od kojih je 1135 prijedloga podneseno radi prinudne naplate sudske takse, a 676 predmeta odnosilo na prinudnu naplatu dosuđenih potraživanja na osnovu pravosnažnih presuda, štete nastale izvršenjem šumske krađe, te prinudnu naplatu naknade za korištenje građevinskog zemljišta i komunalne naknade.

Od ukupno 2.293 zaprimljena izvršna predmeta, 2187 predmeta se odnose na prijedloge za izvršenje, koje je u 2014. godini Pravobranilaštvo, u ime Kantona i Općine Zenica (do 26.05.2014. godine), podnijelo nadležnim sudovima i to:

- u ime Kantona 1587 prijedloga za prinudnu naplatu duga (od kojih se 1473 prijedloga odnose na prinudnu naplatu sudske takse, 92 prijedloga za prinudnu naplatu štete nastale izvršenom šumskom krađom, a 22 prijedloga po drugim osnovama) i*
- u ime Općine Zenica 600 prijedloga za prinudnu naplatu duga,*

a 106 predmeta se odnosi na prijedloge za izvršenje za prinudnu naplatu duga, koji su podneseni protiv Kantona i Općine Zenica, radi naplate dosuđenih naknada na osnovu pravosnažnih presuda, od kojih je

- 94 prijedloga podneseno protiv Kantona, a
- 12 prijedloga protiv Općine Zenica.

Od ukupno 4104 izvršna predmeta koji su bili u radu u toku 2014. godine, donošenjem rješenja o izvršenju okončano je ukupno 840 predmeta, od kojih se 328 predmeta odnosi na sudske takse, a 512 predmeta na ostala izvršenja (od kojih se 222 odnosi na Kanton i 290 na Općinu).

U postupku primopredaje spisa između Kantonalnog pravobranilaštva Zenica i Općine Zenica, Općini Zenica je predato ukupno 3231 izvršna spisa, od kojih je 629 izvršnih predmeta u kojima do 26.05.2014. godine sudovi po podnesenim prijedlozima za izvršenje nisu donijeli rješenja o izvršenju, a ostali izvršni predmeti u kojima su donesena rješenja o izvršenju predati su Općini Zenica na dalje postupanje.

Izvršni postupci, u kojima se Kanton pojavljuje u ulozi tražioca izvršenja, odnose se na izvršni postupak pokrenut protiv lica koja ne vraćaju kredite dobijene iz budžetskih sredstava, lica za koja je utvrđeno u krivičnim postupcima da su odgovorni za šumsku krađu, lica koja nisu po rješenju suda platili sudsku taksu i prijedlozi protiv pravnih i fizičkih lica koja nisu platila obaveze po pravosnažnim presudama.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je podnijelo 1473 prijedloga za izvršenje protiv fizičkih i pravnih lica koja nisu platila sudsku taksu, a u 2014. godini okončano je ukupno 328 izvršnih predmeta po ovom osnovu. U okviru preventivnog djelovanja, prije pokretanja izvršnog postupka, Pravobranilaštvo je upućivanjem pismenih opomena dužnicima u većem broju predmeta uspjelo da obezbjedi plaćanje sudske takse bez podnošenja prijedloga za izvršenje.

Prijedlozi za izvršenje koji se podnose u ime Kantona odnose se uglavnom na prinudnu naplatu sudske takse koja nije plaćena dobrovoljno u vođenim parničnim postupcima pred općinskim sudovima u Kantonu, koje su određene rješenjem sudova. Kod tih prijedloga, odnosno kod realizacije usvojenih rješenja o izvršenju prisutan je problem ispravne i potpune oznake naziva i adrese izvršenika, najčešće zbog promjena adrese i statusnih promjena (koje je nakon izdavanja rješenja o visini naknade izvršio izvršenik – fizičko ili pravno lice) i izvršene promjene prebivališta i boravišta izvršenika, a koje nisu registrovane i koje Pravobranilaštvo nisu poznate, što utiče na dužinu i ishod samog izvršnog postupka, pa često i na njegovu obustavu, a pogotovo u situacijama kada se o prijedlogu odlučuje i po proteku više godina, što nije rijetkost.

Pored činjenice što je izvršenik često nepoznat na adresi iz izvršne isprave, provođenje sudskih izvršenja, na osnovu rješenja suda o izvršenju po prijedlogu Kantona, veoma je otežano i iz razloga što su računi izvršenika često blokirani ili ugašeni.

Takođe su posebno neuspješni izvršni postupci u kojima se prinudna naplata duga traži popisom, procjenom i prodajom pokretnih stvari izvršenika, a kada nije moguće odrediti novo sredstvo izvršenja, jer izvršenik nema otvoren račun na banci, niti raspolaže imovinom koja bi mogla biti predmet naplate potraživanja - izvršni postupci se obustavljaju.

UPRAVNI POSTUPAK („U“)

Tokom 2014. godine Pravobranilaštvo je u radu imalo 206 predmeta u upravnom postupku i upravnom sporu, s tim što su 177 predmeta prenesena kao nezavršena iz prethodne godine, 29 je zaprimljeno u 2014. godini, 64 predmeta su okončana, a 140 predmeta je predato Općini Zenica u postupku primopredaje spisa, dok su 2 predmeta (upravni spor) kao nezavršena prenesena u 2015. godinu.

U rješavanju upravnih predmeta Pravobranilaštvo je učestvovalo u svojstvu stranke pred općinskim organima uprave i to pred Upravom za imovinsko-pravne i geodetske poslove i katastar nekretnina Općine Zenica i Službom za opću upravu i stambene poslove, pred kojima su bili u većem broju zastupljeni postupci vezani za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, (postupci dodjele neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta na korišćenje radi građenja, postupci vezani za eksproprijaciju nekretnina i preuzimanja neizgrađenog građevinskog zemljišta u svrhu privođenja zemljišta trajnoj namjeni, postupci deeksprijacije nekretnina koje u zakonskom roku nisu privedene namjeni zbog kojih su eksproprijisane, postupci rješavanja imovinsko-pravnih odnosa za pravne subjekte u procesu privatizacije a u skladu sa Uredbom o upisu u javne knjige nekretnina i prava na nekretninama u postupku privatizacije i dr.).

OSTALI PREDMETI („R“)

Ostali predmeti pod oznakom „R“, odnose se na izradu pojedinačnih informacija iz nadležnosti Pravobranilaštva, razne prepiske između Pravobranilaštva i subjekata čije interese Pravobranilaštvo zastupa ili subjekata koji se pismeno obraćaju Pravobranilaštvu po raznim pravnim pitanjima, zatim poslovi vezani za nabavke, plaćanje računa i drugo, te dostavljanje krivičnih presuda radi podnošenja imovinsko-pravnih zahtjeva, obavjesti sudova o licima koji nisu platili sudsku taksu i dr.

Iz ove grupacije predmeta u 2014. godini evidentirano je u radu 391 predmet, od kojih je 236 okončano, a rješavanje 155 predmeta je preneseno u 2015. godinu.

III Preventivna djelatnost Pravobranilaštva

Preventivna djelatnost Pravobranilaštva usmjerena je na spriječavanje nastanka povrede imovinskih prava subjekta, čije interese Pravobranilaštvo zastupa, odnosno na smanjenje vrste i obima tih povreda, zatim na sporazumno rješavanje spornih imovinsko-pravnih odnosa, kad je to moguće i pravno osnovano.

Pravobranilaštvo preduzima i druge preventivne radnje i mjere koje utiču na smanjenje štetnih posljedica po državnu imovinu, izbjegavanje nepotrebnih sudskih postupaka i troškova, te bržeg ostvarivanja nespornih prava subjekta kojeg zastupa.

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo daje pravna mišljenja organima i tijelima Kantona po pitanju korišćenja i raspolaganja državnom imovinom, pruža stručnu pomoć organima i tijelima Kantona čije interese zastupa u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, kao i drugih subjekata kada je to u interesu Kantona, predlaže nadležnim organima poduzimanje određenih pravnih radnji u cilju zaštite državne imovine, te sarađuje sa kantonalnim i općinskim tijelima u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja.

U skladu sa članom 13. Zakona o pravobranilaštvu, kantonalni organi i organizacije čije imovinsko-pravne interese Pravobranilaštvo zastupa, dužna su da u poslovima pravnog prometa prije zaključenja pravnog posla, pribave mišljenje Pravobranilaštva.

U 2014. godini Pravobranilaštvo je imalo zastupljene sve navedene oblike preventivnog djelovanja, od kojih su najzastupljeniji davanje pravnih mišljenja (oznaka „M“), te upućivanje opomena za dobrovoljno ispunjenje obaveza za koje su Pravobranilaštvu upućeni prijedlozi za podnošenje tužbi ili prijedlozi za izvršenje od nadležnih kantonalnih organa, a posebno, radi prinudne naplate sudskih taksi, koje nisu dobrovoljno plaćene u toku trajanja sudskog postupka.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u radu imalo 715 zahtjeva za davanje pravnih mišljenja, od kojih je 31 zahtjev prenesen iz prethodne godine, a 684 zaprimljena u 2014. godini. Ukupno je dato 680 mišljenja, od kojih se 285 odnosi na pravna mišljenja po ugovorima (kupoprodajni ugovori, ugovori o koncesijama, ugovori o građenju, ugovori o raznim vrstama usluga, ugovori o zakupu i dr.), a 395 mišljenja se odnose na druga pravna pitanja iz različitih pravnih oblasti (imovinska prava, radno pravo, naknada štete, otkup stanova i dr.).

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo kontinuirano sarađuje sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, općinskim službama, sudovima i tužilaštvima, kao i sa općinskim pravobranilaštvima i drugim pravobranilaštvima sa područja Federacije Bosne i Hercegovine u cilju usaglašavanja stajališta o određenim pravnim pitanjima i što efikasnije zaštite državne svojine i zaštite interesa subjekata koje zastupa.

IV Poslovi vezani za rad Pravobranilaštva

U okviru poslova vezanih za rad Pravobranilaštva, najčešći su poslovi izrade raznih rješenja o pravima iz radnog odnosa zaposlenika u Pravobranilaštvu (rješenja o koeficijentima, o ocjeni namještenika i državnog službenika, o korištenju godišnjeg odmora, te drugim pravima iz radnog odnosa), uvjerenja izdata

o podacima o kojima Pravobranilaštvo vodi evidencije, izrada općih akata Pravobranilaštva, te izvještaji i informacije o radu Pravobranilaštva.

Iz ove grupacije predmeta („Up“) u radu je bilo 46 predmeta, koji su i završeni u 2014. godini.

V *Programska orijentacija Pravobranilaštva u 2015. godini*

U ostvarivanju principa ustavnosti i zakonitosti i ostvarivanju funkcija i zadataka koji prozilaze iz Zakona o pravobranilaštvu i drugih zakonskih propisa, aktivnosti Kantonalnog pravobranilaštva Zenica će i u narednom periodu biti usmjerene na

- *Poduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona,*
- *Afirmaciji svih vidova preventivne djelatnosti Pravobranilaštva kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa,*
- *Kontinuiranom praćenju pojava i problema vezanih za primjenu zakona u praksi, te iniciranju izmjene istih, putem nadležnih institucija,*
- *Organizovanju radnih dogovora sa ministarstvima i drugim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada i postizanja boljih rezultata u zaštiti imovine Kantona,*
- *Ostvarenju saradnje sa federalnim i državnim organima i pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po pravnim pitanjima vezanim za primjenu zakonskih i drugih propisa,*
- *Ukazivanju Skupštini i Vladi Kantona na uočene pojave i probleme koji ugrožavaju i narušavaju imovinu Kantona, a do kojih saznanja bude dolazilo kroz rad na predmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju državni organi, preduzeća i druga pravna lica, te u okviru svoje nadležnosti, davati prijedloge za sprječavanje istih,*
- *Stalnoj edukaciji nosilaca pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika putem seminara, savjetovanja, kurseva, praćenja sudske prakse i nove zakonske regulative,*
- *Obezbjeđenju kadrovskih i materijalno-tehničkih uslova za postizanje veće ažurnosti i efikasnosti u rješavanju predmeta.*

Kantonalni pravobranilac

Zlata Marjanović